

Nya soptunnor ger miljövinster och en utökad service

Under det senaste året har Vimmerby, Högsby och Hultsfreds kommuner via Östra Smålands Kommunalteknikförbund (ÖSK) och Vimmerby Energi & Miljö AB (VEMAB) utrett olika insamlingssystem för hushållsavfall.

Vi ser detta som en naturlig och nödvändig utveckling för att höja servicenivån och att minska avfallshanteringens påverkan på miljön, i enlighet med Sveriges och EU:s avfallsmål. Det avfall som idag samlas in i blandad form i våra soptunnor innehåller **matavfall** som istället skulle kunna behandlas biologiskt och bilda gödningsmedel till åkermark och biogas till fordonsdrift. Där finns också en stor andel **förpackningar och tidningar** som slängs i soporna istället för att lämnas på återvinningsstationer. Enligt utförda plockanalyser slänger ett villahushåll i Hultsfreds kommun i genomsnitt nästan 3 kg förpackningar och tidningar i veckan i soptunnan.

För att ta vara på resurserna i soporna har följande huvudalternativ till insamlingssystem utretts:

- Separata soptunnor för matavfall och brännbart avfall
- Olikfärgade plastpåsar för matavfall och brännbart avfall (och eventuellt förpackningar och tidningar)
- Flerfackssoptunnor för matavfall, förpackningar, tidningar och brännbart avfall

Det har genomförts studiebesök i andra kommuner, plockanalyser av avfall, enkäter till kommuninvånare, diskussioner i referensgrupper och mycket annat för att ta fram ett bra beslutsunderlag.

I utredningen om insamlingssystem, som finns att läsa på kommunernas hemsidor, har de olika insamlingssystemen beskrivits, jämförts och värderats mot varandra. Alla systemen har sina för- och nackdelar, inget är perfekt ur alla aspekter. Alla de utredda systemen innebär ökade kostnader jämfört med dagens system.

I styrgruppen för projektet, som utgörs av förtroendevalda från berörda nämnder och styrelser i samtliga tre kommuner, har vi tillsammans gjort bedömningen att **flerfackssystemet** är det bästa systemet för oss.

2013-06-15

Insamlingssystemet föreslås vara frivilligt för invånarna. Avsikten är att styra mot ökad sortering via renhållningsavgifterna. Med andra ord; de som sorterar får betala en lägre avgift än de som väljer att stå utanför systemet. De hushåll som slänger väldigt lite sopor kommer efter ansökan att kunna dela soptunnor med grannen.

Hur fungerar flerfackssystemet?

Insamlingssystemet består av två stycken 370 liters soptunnor. Varje tunna har ytermåtten 769*860 mm dvs båda tunnorna bredvid varandra tar upp ca 1,6 * 0,9 m. Tunnorna behöver inte stå framme hela tiden utan en eller båda kan t.ex. förvaras i garage när det inte är tömningsdag.

Båda tunnorna har en mellanvägg samt en insats med två fack. Varje tunna har därmed fyra fack och dubbla tunnor ger alltså möjlighet till **sortering i åtta avfallstyper:**

- Tidningar
- Pappersförpackningar
- Metallförpackningar
- Plastförpackningar
- Ofärgade glasförpackningar
- Färgade glasförpackningar
- Matavfall
- Brännbart restavfall

Avfallet åker kollektivt!

För tömning av flerfackstunnorna används en specialbil, så kallad flerfacksbil. Samtliga fyra fack i tunnan töms samtidigt och avfallet fördelas i bilens fyra fack. När bilen är full töms de fyra facken på olika omlastningsplatser och varje avfallslag omhändertas sedan separat. Hämtningsintervallet är vanligtvis var 14:e dag för det kärl som innehåller matavfall. Det andra kärlet kan tömmas mer sällan, t ex var fjärde vecka.

Flerfacksmodellen innebär en avsevärd ökning i service till våra renhållningskunder, tillika kommuninvånare. Anslutna hushåll slipper åka till återvinningsstationerna för att sortera sina förpackningar och tidningar utan får dem istället hämtade vid bostaden. Detta ger bättre förutsättningar för hushållen att källsortera och på det sättet kan de kilovis förpackningar och tidningar som idag slängs i soptunnorna och förbränns istället materialåtervinnas. Transporterna med sopbilarna kommer att öka något, men å andra sidan minskar de privata

2013-06-15

transporterna till återvinningsstationerna. Den stora miljövinsten är den ökade materialåtervinningen.

Ur ekonomisk synvinkel innebär föreslaget system ökade kostnader för VEMAB och ÖSK, främst beroende på investering i nya soptunnor och ökade kostnader för insamling. Däremot kommer behandlingskostnaderna att minska beroende på minskade mängder restavfall till förbränning och ökade mängder utsorterat avfall som istället kan återvinnas. I Perstorps kommun i Skåne minskade mängden brännbart restavfall från 250 kg till 90 kg per invånare och år sedan man infört flerfackssystemet.

Nuvarande avtal med insamlingsentreprenörer i Hultsfred och Vimmerby kommuner går ut 2014-12-31. I samband med ny upphandling ställs normalt nya krav på miljöklassning av fordon vilket medför att nya fordon behöver köpas in, även vid oförändrat insamlingssystem. Kostnaden för entreprenörens inköp av fordon inkluderas i insamlingskostnaden. Det finns även ett behov av inköp av nya soptunnor i det nuvarande insamlingssystemet, eftersom de nuvarande tunnorna är relativt gamla och därför successivt kommer att behöva bytas ut.

Systemet kommer, precis som dagens insamlingssystem, att vara helt finansierat av avgifter, något annat är inte tillåtet. Om man ser på andra kommuner som tillämpar flerfacksmodellen idag ligger renhållningsavgifterna där ca 500 – 1 000 kr högre per år än i våra kommuner. Dvs ca 40-80 kr per månad för att slippa åka till återvinningsstation (och förvara förpackningar och tidningar inomhus).

Vi har efter noggranna utredningar, vägning av ett flertal olika aspekter, diskussioner och studiebesök kommit fram till att insamling i flerfackskärl ger det bästa miljö/sorteringsresultatet tillsammans med bäst service till våra kunder.

I samarbete för framtidens sopsystem!

Styrgruppen för ny Avfallsplan i Vimmerby, Hultsfred och Högsby kommuner

Lars Rosander, Kommunstyrelsen Hultsfred
Ingela Nilsson Nachtweij, Kommunstyrelsen Vimmerby
Ingemar Svanström, Kommunstyrelsen Högsby
Mattias Wärnsberg, Kommunstyrelsen Hultsfred
Kenneth Karlsson, styrelsen Vimmerby Energi & Miljö AB
Jonas Erlandsson, Kommunstyrelsen Högsby
Gunilla Schollin Borg, Förbundsdirektionen ÖSK
Bo Svensson, Miljö- och Byggnämnden Vimmerby

Östra Smålands Kommunalteknikförbund
Hultsfred - Högsby

2013-06-15

Åke Nilsson, Förbundsdirektionen ÖSK
Göran Gustafsson, fd Teknik- och servicenämnden Vimmerby
Lennart Davidsson, Miljö- och byggnadsnämnden Hultsfred
Kenneth Björklund, fd Teknik- och servicenämnden Vimmerby
Lars-Inge Green, Miljö- och byggnämnden Vimmerby